

KLIMAATNEUTRAAL OVER DE IJSKAP VAN GROENLAND

Notice Expedition 2008

Op het moment dat je deze Outdoor Magazine openslaat is het team van de Notice Expedition bezig met een zuid-noord oversteek van de Groenlandse ijskap. Eric Schlameisen, Philip de Roo en Joep Bovens maken een tocht van 2500 kilometer waarmee zij de aandacht willen vestigen op de klimaatverandering. Midden in de laatste voorbereidingen, een maand voor hun vertrek op 8 mei, spraken we met Philip de Roo.

Met het behulp van kites (vliegers) kunnen relatief eenvoudig grote afstanden worden afgelegd. De juiste windrichting is van groot belang voor een geslaagde doorsteek.

"2007 en 2008 zijn international uitgeroepen tot 'Jaar van de Pool'. Dat bracht ons in 2005 op het idee om een doorsteek te maken van Groenland van het zuiden naar het noorden", aldus Philip de Roo. "Voorop stond natuurlijk de sportieve uitdaging. Maar omdat de ijskap van Groenland door het wereldwijde energieverbruik sterk aan verandering onderhevig is, wilden we met deze expeditie ook hier de aandacht op vestigen. De toekomst van de ijsbeer en andere pooldieren dreigt letterlijk weg te smelten. In de periode dat de expeditie zal plaatsvinden, houdt het Wereld Natuur Fonds - een van onze partners - een belangrijke campagne. Die luidt: 'Draag bij aan een witte Noordpool.'

Tevens willen we graag aantonen dat het gebruik van klimaatneutrale energiebronnen de toekomst heeft. Tijdens de expeditie koken we op biobrandstof, die is gemaakt van pure koolzaadolie. Deze brandstof is op dit moment erg in ontwikkeling, en er zijn al een aantal pompstations in Nederland die het verkopen. Om de biobrandstof brandbaar te houden bij extreme koude zijn we wel genoodzaakt het te mengen met Coleman vloeistof of Euro 95."

EXPEDITIE 2007

"Een belangrijke test voor onze zuid-noord doorsteek, was de dwarsdoorsteek van oost naar west die we in 2007 maakten. Een zeshonderd kilometer lange tocht over de ijskap, en een geweldige ervaring. We vertrokken met een week vertraging vanuit Ammasalik omdat vanwege het slechte weer de helikopter niet kon vertrekken. Eenmaal in Isertoq, het laatste dorpje dat we zouden tegenkomen, kon de expeditie echt beginnen. De adrenaline gierde door onze lijven. Om met de negentig kilo zware sledes de ijskap op te komen, moesten we de eerste drie dagen keihard werken. Met heel veel inspanning lukte het ons om op tweede dag achttien kilometer en 1200 hoogtemeters af te leggen. 's Avond lagen we totaal uitgeput in onze tent. De meeste andere expedities die deze route afleggen slaan dit stuk over en laten zich direct met een helikopter afzetten op de ijskap. Maar wij wilden een echte oversteek maken, van land tot land. Puur op eigen kracht. Het landschap om ons heen was ontzettend afwisselend: de verschillende kleuren van wit en blauw waren fascinerend, net als de continu veranderende *sastrugi's* (door wind gevormde golven in het ijs)."

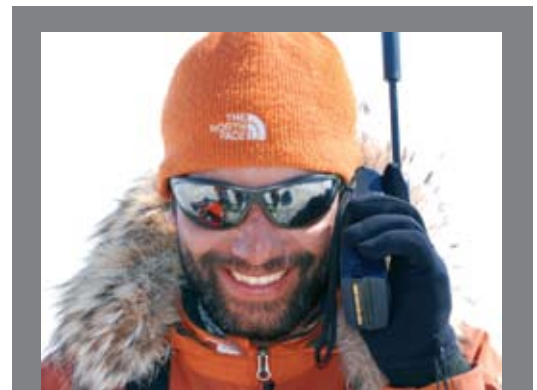

-20

In mei schommelt de temperatuur op de ijskap overdag rond de -20 °C. Mist en wind maken het een stuk kouder. Met de zon erbij voelt het aangenaam, maar op het moment dat je geen slede hoeft voort te trekken, gaat het lichaamskachelletje snel uit en wordt je overmeesterd door de kou. 's Nachts kan de temperatuur dalen tot -35 °C.

Het lopen met zware sledes wordt in Nederland geoefend door middel van het voorttrekken van autobanden door het zand.

IN GEVAL VAN NOOD

Onderweg staat de expeditie om de dag in contact met het basiskamp in Nederland. Tijdens dit gesprek worden behalve de coördinaten ook de mentale gesteldheid in cijfers doorgegeven aan het thuisfront. Vooraf zijn er verschillende scenario's doorgesproken wat er moet gebeuren als er iemand gewond raakt of niet levend terugkomt. Maar ook zaken zoals hoe te handelen als je elkaar tijdens het kiten kwijtraakt zijn besproken, of als je een ijsbeer tegenkomt. De expeditieleden hebben les gehad in hechten, wat ze geoefend hebben op kippenpoten. Het hechten, het verzorgen van infectiewonden en het toedienen van morfine gebeurt echter alleen in strikt overleg met de expeditiearts.

Omdat het succes van de expeditie erg afhankelijk is van de wind om te kunnen kiten, is er ontsnappingsroute bedacht, zodat het team voortijdig geëvacueerd kan worden.

UITRUSTING VOOR DE EXPEDITIE

ONDERKOMEN

Expeditieset (The North Face HIM 35)
Sneeuwflappen
Reparatieset voor tentstokken
Reserve stok
Alu tentfolie
Dikke schuimmat
Expeditie slaapzak (The North Face Inferno)
Lakenzak
Tentbezem
Sneeuwzaag
Bamboeharingen

BEWEGING

Ski's (Black Diamond Stigma 166)
Binding (Dynafit TLT Speed)
Reparatiemateriaal binding
Schoenen (Scarpa Matrix)
Loopski's met Sorelbinding
Alico schoenen
Stijgvellen
Stokken met extra isolatie (Swix Expedition pole)
Matrasvlieger
Nasawing reservevlieger
Steering bar
Reserve vliegertouw
Sledes
Trektuig/vliegerharnas
Stijgijzers
Touw (50 m, 8.5 mm)
Karabiners/prusik etc
Reparatieset voor vliegers
Ijsschroeven
Skihelm

KLEDING

Gamaschen
Diverse mutsen
Skibril
Reserve skibril
Gezichtsmasker
Zonnebril
Overjas (The North Face Apex Valkyrie)
Bontkraag
Overbroek (The North Face Apex Freeclimb)
Onderkleding
Tussenlaag trui dun (The North Face Thermastretch)
Tussenlaag trui dik (The North Face Aurora flux shirt)
Tussenlaag broek dun (Thermastretch tight)
Sokken
Onderhandschoenen (The North Face Thermo liner glove)
Handschoenen (The North Face Powerstretch glove)
Handschoenen (The North Face Ice N Teleglove)
Overwanten/handschoenen (The North Face Himalayan mittens)
Reserve handschoenen
Dons tentsloffen (The North Face NSE Booty)
Donsjas (The North Face Summitjacket)
Donsjas (The North Face Nuptse vest)

KOKEN

Brander in branderkist (MSR XGK Ex)
Brandstofflessen
Brandstof
Reservebrander (MSR XGK Ex)
Pannenset met anti aanbaklaag (MSR 3l, 2l en 1l)
Onderzetters voor pannen in tent
Thermosfles 1l
Bord, bestek, beker
Voedingssupplementen en vitamines
Reparatiekit brander
Aansteker (Zippo)
Waterproof lucifers

Maar de expeditie maakte ook kennis met de gevaren van de ijskap. "Op de vierde expeditiedag stak er 's nachts een *pitoraq* op; een storm met windsnelheden van meer dan 250 kilometer per uur. 24 Uur lang zaten we opgesloten in onze tent, bang dat hij het elk moment zou gaan begeven door de harde wind die er tegenaan beukte. Maar zo plots als de *pitoraq* was opgestoken, zo plots ging hij ook weer liggen. Dankzij onze tent wisten we dit hachelijke avontuur te overleven. Dagelijks liepen we tussen de 22 en 25 kilometer, waar we gemiddeld zes uur over deden. Vanaf het begin van de tocht hadden we ernaar uitgekeken om onze vliegers in te zetten. Maar pas halverwege de expeditie draaide de wind in de goede richting. Het was een verademing om niet meer te hoeven beulen voor die sledes; joelend van plezier raasden we over de ijskap heen.

Na achttien dagen kwam DYE-II in zicht; een oud en verlaten spionagestation uit de Koude Oorlog. Toen de dreiging van de Koude Oorlog voorbij was, werd de basis plotseling opgeheven. De mensen hadden slechts anderhalf uur de tijd om het station te verlaten. Met open mond liepen we door het spookgebouw, waar het leek of de bewoners elk moment konden terugkeren. Diep onder de indruk verlieten we het gebouw om de laatste tweehonderd kilometer af te leggen. Het terrein begon langzaam te veranderen. We lieten de vlakke achter ons en daalden af naar de kust. De sledes gleden vanzelf naar beneden, maar huizenhoge sastrugi's maakten het lastig om uit dit bizarre doolhof te komen. Uiteindelijk lukte het ons na 26 dagen voet aan de andere kant van Groenland te zetten!"

De tent is voor twee maanden het onderkomen van de expeditie en moet bestand zijn tegen de zwaarste stormen.

Een vol bepakte slede weegt bij vertrek 120 kg.

TERUG IN NEDERLAND

“Met alle ervaringen op zak van afgelopen jaar konden we de expeditie voor 2008 gaan organiseren. Alle *permits* moeten vroeg van tevoren worden aangevraagd. Om inzicht te krijgen in de expeditiekosten moet er een financieel overzicht worden gemaakt en vervolgens moet je op zoek naar partners en sponsors die zich kunnen herkennen in het project. Een bijna fulltime klus. Daarnaast geven we ook lezingen over de afgelopen tocht, omdat het erg leuk is onze ervaringen te delen met anderen. Met het naderen van de vertrekdatum wordt het steeds drukker. Uitrusting en materialen moeten per cargo vooruit worden gestuurd. Alle voorbereidingen moeten tot in detail kloppen; als er nu wat vergeten wordt, zit je later in de problemen. Om alles op tijd op de goede plaats te krijgen is deze nieuwe expeditie logistiek gezien een stuk complexer. Doordat de aankomende expeditie twee maanden zal gaan duren, moet er ook intensief worden getraind. Dat doen we door hardlopen te combineren met het trekken van autobanden. De autobanden bootsen de slede na die wij op het ijs voorttrekken. Daarnaast is het testen van verschillende kites erg belangrijk omdat deze van groot belang zijn voor een geslaagde doorsteek.

Niet alleen de fysieke training is belangrijk. Door ons lange isolement op het ijs is het belangrijk dat we als team onder alle omstandigheden goed blijven functioneren. Onze coach begeleidt ons door iedereen inzicht te geven in de rol die hij speelt binnen het team, hoe iemand reageert op een persoonlijk slechte of goede dag en hoe je daar als teamlid positief invloed op kunt hebben. Door de coaching staan we als individu en als team sterker en zullen we mentaal nog beter voorbereid zijn op deze geweldige uitdaging. We weten wat ons te wachten staat, en tegelijkertijd ook weer niet. Maar één ding weten we wel: als team zijn we er klaar voor, en ijzersterk!” ■

Je kunt het verloop van de expeditie 'live' volgen op www.notice-expedition.nl.

De expeditie wordt ondersteund door het Wereld Natuur Fonds, de Postcode Loterij, NS en The North Face.

HYGIËNE ONDERWEG

Hygiëne is belangrijk tijdens de tocht, maar je lichaam wassen is niet altijd even makkelijk. Tijdens de expeditie van 2007 heeft het team zich twee keer buiten kunnen 'wassen'. Eerst wordt de brander in de tent goed opgestookt om het lekker warm te krijgen. Dan ren je in je onderbroek naar buiten - niet aan te raden als het kouder is dan min tien - en smeert je jezelf helemaal in met sneeuw. In de tent droog je je snel af met een handdoek. Het is ijskoud, maar als je eenmaal weer in de slaapzak ligt, geeft het een heerlijk schoon gevoel!

OP EXPEDITIE NAAR GROENLAND BELEEF HET ZELF

In samenwerking met Naar Nieuwe Hoogte Expeditiereizen heeft Philip de Roo een korte skitrek georganiseerd op de Groenlandse ijskap. Het vertrek staat gepland begin mei 2009. Met een Twin Otter wordt je ingevlogen naar DYE-II,

een spionagestation uit Koude Oorlog, midden op de ijskap. Na een bezoek aan het station ski je vervolgens in tien dagen de laatste tweehonderd kilometer terug naar de westkust. De hele expeditie duurt twee weken. Kijk voor meer informatie op www.naarnieuwehoogte.nl en neem contact op met Philip door een email te sturen naar philip@expeditienet.nl

UITRUSTING VOOR DE EXPEDITIE

NAVIGATIE

GPS (Garmin 60CSX)
Kaarten
Kompas
Noodbaken
Satelliettelefoon
PDA
Hoekmeetlat voor kaart
Windmeter

ETEN (55 KG PER PERSOON)

Vriesdroogmaaltijden (Adventure Food)
Soep
Sportdrink
Thee, koffie
M&M's, chocoladebrokken
Twix, Bounty
Mueslirepen
Ontbijtkoek
Borrelnoten, geroosterde pinda's
Tutti frutti, studentenhaver
Sultana hartig
Kaaswafels, kaasbiscuits
Bifi-worstjes
Expeditie ontbijt

ACCESSOIRES

Reisverzekering
National Park permits
Ducktape
Naald en draad (ijzergaren)
Pulka reparatiemateriaal
Zonnecelmat (E-sun 12W)
Oplaadbare batterijen met lader
Materiaal rugzak
Compacte fotocamera
Digitale spiegelreflexcamera
Filmcamera
Helmcamera
Filmtapes
MP3-speler
Sneeuwschep (BCA)
Metalen sneeuwschep (Fiskars)
Veiligheidsspelden/stopnaalden/dikke draad
Multitool
Opbergzakken
Grote opbergzakken
Toiletpapier
Schrift met potloden
Geweer
Plasfles
EHBO

Totaal gewicht per persoon: circa 120 kg

